FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT P. VERLOREN VAN THEMAAT FREMSAT DEN 24. MARTS 1983 [1]

Høje Domstol.

I den foreliggende sag har Tribunal de commerce de Bourg-en-Bresse forelagt to principale og to subsidiære spørgsmål for Domstolen. For bedre at forstå de faktiske omstændigheder vil jeg tillade mig i den første del af mit forslag til afgørelse at gøre rede for de relevante retlige bestemmelser.

1. De relevante retlige bestemmelser

Den fælles markedsordning for vin er fastsat i Rådets forordning nr. 816/70 (EFT 1970 I, s. 212). Med hensyn til indførsel af vin fra lande uden for Fællesskabet gælder det princip, at kun anvendelsen af de relevante positioner i den fælles toldtarif giver en rimelig beskyttelse af fællesskabsmarkedet for vin. Dette fremgår af betragtning 3. For at forhindre, at der sker forstyrrelser som følge af priser, der er unormalt lave, skal der på grundlag af alle foreliggende oplysninger fastsættes en tilbudspris franco grænse (artikel 9, stk. 2). Såfremt nævnte pris med tillæg af told er lavere end referenceprisen, opkræves der en udligningsafgift (artikel 9, stk. 3).

I 1976 indgik Fællesskabet og Den demokratiske folkerepublik Algeriet en interimsaftale; denne aftale lå forud for samarbejdsaftalen. Interimsaftalen, som indrømmer præferencer i samhandelen, blev godkendt og trådte i kraft ved Rådets forordning nr. 1287/76 af 28. maj 1976 (EFT L 141, 1976, s. 1). I henhold til aftalens artikel 13 indrømmes der ved indførsel af vin af friske druer (pos. 22.05) en toldnedsættelse på 80 %, *på betingelse af*, at de priser, der anvendes ved indførslen, forhøjet med den faktisk opkrævede told, er større end eller lig med Fællesskabets referencepris.

En sådan type præferencer øger naturligvis risikoen for, at der sker forstyrrelser på Fællesskabets vinmarked. Derfor blev der ved Rådets forordning nr. 2506/75 af 29. september 1975 (EFT L 256, 1975, s. 2), indført en ordning, hvorefter medlemsstaterne skal underrette Kommissionen om hvert enkelt tilfælde, hvor vin er blevet indført til en pris, der er lavere end Fællesskabets referencepris med fradrag af told (referenceprisen franco grænse). I så fald anvendes referencetoldsatsen ikke (artikel 3, stk. 1). Som bevis for, at referenceprisen er overholdt, skal eksportlandet fremlægge et dokument.

Kernen i den ordning til beskyttelse af markedet, som jeg netop har beskrevet, er altså, at referenceprisen franco grænse skal sammenholdes med tilbudsprisen franco grænse. Den måde, sidstnævnte pris skal beregnes på, er fastsat i artikel 1 i Kommissionens forordning nr. 1393/76 af 17. juni 1976 (EFT L 157, 1976, s. 20). I tolddokumenterne skal angives de to priser (artikel 2), således at der kan foretages en sammenligning af de to beløb. Tilbudsprisen franco grænse er sam-

1 — Oversat fra nederlandsk.

mensat af fob-prisen + transport- og forsikringsomkostninger (artikel 1, stk. 1).

De monetære udligningsbeløb skaber også problemer her. I tilfælde af nedskrivning af importlandets valuta, skal tilbudsprisen franco grænse nedsættes med det tilsvarende monetære udligningsbeløb, jfr. artikel 1 i Kommissionens forordning nr. 1577/76 af 30. juni 1976 (EFT L 172, 1976, s. 57).

2. De faktiske omstændigheder

Sagsøgte i hovedsagen, Société des Fils d'Henri Ramel, indfører til Frankrig vin fra Algeriet, som firmaet køber hos sagsøgeren i hovedsagen, Office national de commercialisation des produits vitivinicoles (ONCV), der er en offentlig, algerisk virksomhed. Kontrakterne mellem de to parter indeholdt en klausul med følgende ordlyd: »Parterne er enige om, at køberen skal indbetale ethvert monetært udligningsbeløb, der udbetales af ONIVIT, direkte på sælgerens konto på grundlag af tillægsfakturaer, der udarbejdes i dette øjemed«. I henhold til nævnte klausul overførte firmaet Ramel frem til 1978 de modtagne monetære udligningsbeløb. Men i maj 1978 afviste firmaet Ramel at betale de tillægsfakturaer, som ONCV havde fremsendt, og som vedrørte overførsel af henholdsvis 623 698,91 og 72 670,35 FF i form af monetære udligningsbeløb. Firmaet Ramel gjorde i den forbindelse gældende, at en sådan fremgangsmåde var i strid med de fællesskabsretlige bestemmelser på området, og at ovennævnte kontraktbestemmelse var ulovlig og som følge deraf også ugyldig. ONCV indstævnede derefter firmaet Ramel for Tribunal de commerce de Bourg-en-Bresse med påstand om betaling af de nævnte beløb. Firmaet Ramel har som modkrav nedlagt påstand om betaling af et beløb på 1 877 509,16 FF. Dette krav udspringer af, at Algeriet nationaliserede handelen med vin, hvilket bevirkede, at firmaet Ramel mistede sit datterselskab i landet. Selv om modkravet på udmærket måde kan forklare, hvorfor firmaet Ramel afviste at overføre de monetære udligningsbeløb til ONCV, har dette problem ingen betydning for de præjudicielle spørgsmål, som Tribunal de Commerce har forelagt. De har følgende ordlyd:

1. Kan den nationale salgsorganisation i et Maghreb-tredjeland udføre vine til en EF-medlemsstat til en importpris, der er lavere end referenceprisen, uden at der for sådanne vine opkræves told efter den nedsatte eller den fulde toldsats?

   Såfremt dette spørgsmål besvares benægtende: kan salgsorganisationen — med henblik på at undgå anvendelse af denne regel — kontraktsmæssigt aftale med sin medkontrahent (importøren i en EØF-stat), at de ved indførslen modtagne monetære udligningsbeløb skal betales tilbage til salgsorganisationen, for at det efterfølgende over for Fællesskabet kan godtgøres, at fakturaprisen svarer til referenceprisen?

2. Kan de monetære udligningsbeløb, der udbetales importøren i en EØF-stat, være indbefattet i referenceprisen?

   Såfremt dette spørgsmål besvares benægtende: hvilken betydning har en aftale mellem salgsorganisationen i et Maghreb-tredjeland og en fransk importør om, at importøren er forpligtet til at overføre udligningsbeløbene til salgsorganisationen, for at det kan godtgøres, at referenceprisen er overholdt?

Som jeg vil forklare nedenfor, vil det efter min opfattelse være hensigtsmæssigt at besvare de to principale spørgsmål (vedrørende ordningen ved indførsel) under ét, og de to subsidiære spørgsmål (vedrørende kontraktbestemmelsen) under ét.

3. Besvarelsen af spørgsmålene

De spørgsmål, Tribunal de Commerce har forelagt, må ses på baggrund af en eventuel overtrædelse af den fællesskabsretlige ordning om indførsel inden for vinsektoren i den forstand, at referencepriserne franco grænse for den indførte vin ikke altid kan overholdes. En eventuel tilsidesættelse kan skyldes manipulationer med det monetære udligningsbeløb, importøren får udbetalt ved indførslen af vin. At dette er baggrunden, fremgår klart af den forelæggende rets dom, hvorimod firmaet Ramel både i sit indlæg og under retsmødet har forsøgt at give en begrundelse for, at de monetære udligningsbeløb ikke skulle overføres til ONCV, idet firmaet har anført, at ONCV derved ikke længere ville overtræde bestemmelserne. Dette prisværdige forsøg på at bidrage til en håndhævelse af fællesskabsretten holdt imidlertid ikke for de spørgsmål, Domstolen stillede under den mundtlige forhandling.

Med henblik på besvarelsen af de præjudicielle spørgsmål må der sondres mellem en eventuel forstyrrelse af den fællesskabsretlige indførselsordning som følge af svigagtige handlinger og en eventuel forstyrrelse som følge af kontraktbestemmelser vedrørende de monetære udligningsbeløb. Firmaet Ramel har i sit indlæg meget detaljeret gjort rede for det første aspekt samt for eventuelle følger i forbindelse med en overtrædelse af den franske toldlovgivning. Spørgsmålene fra Tribunal de Commerce vedrører udelukkende sidstnævnte aspekt.

For så vidt angår svaret på det første principale spørgsmål skal jeg minde om systemet i den ordning, jeg lige har henvist til. Formålet med den fællesskabsretlige ordning vedrørende indførsel er at undgå enhver indførsel af vin til priser, der er lavere end referenceprisen franco grænse. Finder en sådan indførsel alligevel sted, falder den toldmæssige præferencestilling bort, og der kan endog opkræves monetære udligningsbeløb. Indførselsordningen er altså udformet med henblik på at imødegå enhver mulighed for indførsel til priser, der er lavere end referencepriserne franco grænse.

For bedre at forstå sammenhængen skal jeg videre nævne, at denne ordning isoleret betragtet ikke kan forstyrres af, at der eksisterer monetære udligningsbeløb. Som jeg allerede har påpeget, er kernen i ordningen, at tilbudsprisen franco grænse ikke kan være lavere end referenceprisen franco grænse. Dette skal toldmyndighederne fastslå ved indførslen på grundlag af de fremlagte dokumenter. Det er fastsat, hvorledes tilbudsprisen franco grænse skal beregnes, nemlig på en sådan måde, at et eventuelt ydet monetært udligningsbeløb skal fratrækkes nævnte pris. Et positivt monetært udligningsbeløb kan således ikke forstyrre indførselsordningen på grund af en mulig begunstigelse af indførslerne. Denne situation må ligeledes anses for at være i overensstemmelse med de monetære aspekter i forordning nr. 974/71. Det andet principale spørgsmål bør derfor besvares således, at de monetære udligningsbeløb er indbefattet i tilbudsprisen franco grænse og ikke i referenceprisen (franco grænse). Sidstnævnte mulighed er i øvrigt udelukket alene på grund af prisen som sådan, idet referen-

cepriserne udtrykkes i europæiske regningsenheder.

Af ovennævnte to afsnit følger ligeledes svaret på det første principale spørgsmål og på det første subsidiære spørgsmål. Jeg foreslår, at det første principale spørgsmål besvares således: »Det er i strid med fællesskabsretten, at salgsorganisationen i et Maghreb-tredjeland udfører vine til en importpris, som — indbefattet told efter den nedsatte toldsats — er lavere end referencepriserne franco grænse«. Da virkningen af et monetært udligningsbeløb er neutral, hvis indførselsordningen anvendes korrekt, bør det første subsidiære spørgsmål besvares bekræftende. Et sådant svar underbygges fuldt ud af dommen i sag 74/79 (OCE mod Samavins, Sml. 1980, s. 239). Sagen drejede sig om et lignende problem, nemlig udførsel af vin fra Marokko. Som Kommissionen under den sag med rette fremhævede, har det ingen betydning, hvem der modtager det monetære udligningsbeløb, *så længe referencepriserne overholdes* (fremhævet af mig, da denne betingelse netop er af særlig betydning i den foreliggende sag). Bestemmelserne med hensyn til ordningen vedrørende de monetære udligningsbeløb indeholder i øvrigt ingen regel herom. Den som udfører indførsels- eller udførselsformaliteterne, får udbetalt eller betaler beløbet. I samme forbindelse vil jeg gerne tilføje, at Domstolen i flere domme, navnlig i dommen i sag 74/74 (CNTA mod Kommissionen, Sml. 1975, s. 533) har udtalt, at de monetære udligningsbeløb ikke skal give den enkelte erhvervsdrivende nogen sikkerhed, men har til formål at beskytte den pågældende markedsordning mod forstyrrelser af valutamæssig karakter. Med dette formål in mente kan man ligeledes konkludere, at aftaler af privatretlig karakter med hensyn til de monetære udligningsbeløbs anvendelsesformål ikke i sig selv har nogen betydning ud fra et fællesskabsretligt synspunkt. Til syvende og sidst er det fastsættelsen af tilbudsprisen, der er afgørende, og ikke hvorledes den er sammensat.

På grundlag af disse betragtninger kan også det andet subsidiære spørgsmål besvares, nemlig således, at en aftale om, hvorledes de monetære udligningsbeløb skal anvendes, er et kontraktretligt spørgsmål, som ikke henhører under fællesskabsretten, hvilket ganske utvetydigt blev fastslået af Domstolen i præmis 7 i dommen i ovennævnte sag 74/79.

Mit forslag til besvarelse af de præjudicielle spørgsmål bliver ikke anderledes i tilfælde af, at referencepriserne franco grænse ikke er overholdt som følge af svigagtige handlinger. Hvis eksportøren er tilfreds med en pris, som — indbefattet de monetære udligningsbeløb — svarer til referenceprisen franco grænse, kan importøren indføre vin til en pris, der er lavere end nævnte referencepris, hvis han ikke til eksportøren overfører det monetære udligningsbeløb, der vil blive udbetalt (hvilket Kommissionen ligeledes har erklæret som svar på mit spørgsmål). I så fald sker der faktisk en forstyrrelse af den fællesskabsretlige indførselsordning, ikke som følge af det monetære udligningsbeløb eller det anvendelsesformål, der er aftalt for det pågældende beløb, men som følge af svigagtige handlinger fra de pågældende parters side. I modsætning til, hvad firmaet Ramel har anført, er det i den foreliggende sag netop den manglende overholdelse af kontraktbestemmelsen vedrørende overførsel af det monetære udligningsbeløb, som kunne indebære en sådan svigagtig handling.

Det fremgår af min fremstilling, at svaret på de forelagte spørgsmål forenkles, hvis de to principale spørgsmål (vedrørende den fællesskabsretlige indførselsordning) og de to tillægsspørgsmål (vedrørende den i kontrakten aftalte anvendelse af de monetære udligningsbeløb) hver for sig ses under ét. Ved fastsættelsen af tilbudsprisen, som skal sammenholdes med referenceprisen, viser det sig, at det monetære udligningsbeløb, de franske myndigheder skal udbetale, ligeledes kan få betydning. Dette er baggrunden for, at svaret på det første principale spørgsmål vanskeligt kan adskilles fra svaret på det andet principale spørgsmål. Desuden har det vist sig, at sidstnævnte spørgsmål ikke er formuleret helt korrekt. Endelig er indholdet af de to tillægsspørgsmål faktisk det samme, hvorfor de kan besvares under et. Med disse spørgsmål ønskes oplyst betydningen i forhold til fællesskabsretten af kontraktbestemmelser, som angår anvendelsen af modtagne monetære udligningsbeløb.

På grundlag af ovennævnte forening af spørgsmålene fra Tribunal de commerce vil jeg derfor foreslå, at de besvares således:

1. Ved indførsel af vin fra et Maghreb-tredjeland må tilbudsprisen franco grænse for nævnte vine, reguleret med det gældende monetære udligningsbeløb, ikke være lavere end referenceprisen franco grænse.

2. Uden hensyn til vurderingen af den tilbudspris, der fremkommer på baggrund af den ovenfor under 1. angivne betingelse, er spørgsmålet om gyldigheden som sådan af en kontraktbestemmelse mellem en importør og en eksportør vedrørende monetære udligningsbeløb et kontraktretligt spørgsmål, som ikke henhører under fællesskabsretten.